

ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 41/6

20 հոկտեմբերի 2015 թ.

Քննարկվեց «Զի-Էմ-Զի Գրուպ» ՍՊԸ 22.09.2015 թ-ի վարչական բողոքը ՀՀ ՖՆ Էրեբունու ՀՏ 07.08.2015 թ-ի թիվ 5104067 ակտի դեմ:

«Զի-Էմ-Զի Գրուպ» ՍՊԸ բողոքում բերված փաստարկները.

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի համաձայն. «1. Վարչական վարույթի առավելագույն ժամկետը 30 օր է: Օրենքով կարող են սահմանվել հատուկ՝ 30 օրից կարճ կամ ավելի երկար ժամկետներ:

2. Վարչական վարույթի ժամկետն սկսվում է դիմումը տվյալ վարչական մարմնում մուտքագրելու օրվանից, իսկ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ ընդունվելիք վարչական ակտերի համար՝ նախաձեռնության օրվանից»:

Ելնելով վերոգրյալից և սույն առարկության համապատասխան կետերով սահմանված նորմերի մեկ համատեքստում վերլուծությունից հետևում է, որ վարչական մարմինն օրենքով իրեն վերապահված հայեցողական լիազորություններն իր նախաձեռնությամբ իրականացնելիս վարչական ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեությունը պետք է իրականացնի նախաձեռնության օրվանից սկսած՝ 30 օրվա ընթացքում:

Սույն գործի փաստերի համաձայն ստուգման հանձնարարագիրը հրապարակվել է 26.06.2015 թ-ին, ընկերությանը հանձնվել է 29.07.2015 թ-ին, ստուգման ակտի նախագիծը կազմվել է 30.07.2015 թ-ին, իսկ ստուգման ակտը՝ 07.08.2015 թ-ին: Այսինքն՝ տվյալ դեպքում ստուգման հանձնարարագրի հրապարակման օրը համարվում է վարչական ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեության նախաձեռնության օր՝ այն է 26.06.2015 թ-ը: Հաշվի առնելով, որ վարչական ակտ ընդունելուն ուղղված վարչական մարմնի գործունեությունը պետք է իրականացվի 30-օրյա ժամկետում, ստացվում է, որ հանձնարարագիրն ընկերությանը հանձնվել և ստուգման ակտը կազմվել է օրենքով նախատեսված ժամկետի ավարտից հետո 42-րդ օրը:

Վերոգրյալի կապակցությամբ նույնական դիրքորոշում է հայտնել նաև ՀՀ վճռաբեկ դատարանն իր 30.04.2009 թ-ի թիվ ՎԴ1/0097/05/08 որոշմամբ:

Միևնույն ժամանակ 30.07.2015 թ-ի ակտի նախագծի վերաբերյալ առարկությունները վերադասության կարգով ներկայացվել է նաև ՀՀ Ֆինանսների նախարարին, ինչի վերաբերյալ որևէ գրություն կամ պատասխան ընկերությունը չի ստացել:

Ելնելով վերոգրյալներից ակնհայտ է, որ Հ/Տ աշխատակիցների կողմից 29.07.2015 թ-ին կատարված ստուգումը և վերջինիս հիման վրա 07.08.2015 թ-ին ստուգման ակտի կազմումը կատարվել են սույն առարկությամբ սահմանված իրավական ակտերի ակնհայտ խախտումներով:

Հիմք ընդունելով սույն առարկությունում նշված օրենսդրության պահանջները և փաստական հանգամանքները ընկերությունը խնդրում է անվավեր ճանաչել 30.07.2015 թ-ին հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգման արդյունքում կազմված թիվ 5104067 ակտը:

«Հ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը».

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի ժամանակավոր պաշտոնակատարի 26.06.2015 թ-ի թիվ 5104067 հանձնարարագրի համաձայն «Ջի-էմ-Ջի Գրուպ» ՍՊԸ-ում իրականացվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ 07.08.2015 թ-ի թիվ 5104067 ակտը (այսուհետ նաև Ակտ), որով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել 300.000 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ ավագ հարկային տեսուչ Արման Մկրտչյանի կողմից ք.Երևան, Նար-Դոսի 36/7 հասցեում գործող «Ջի-էմ-Ջի Գրուպ» ՍՊԸ-ին պատկանող մանրածախ առևտրի կետից կատարվել է 1 հատ դռան պատվեր 125.000 դրամ արժողությամբ, որի դիմաց վճարված 40.000 դրամ և 23.000 դրամ կանխավճարները վճառողուհու կողմից մուտքագրվել են ՀԴՄ և համապատասխան գումարների ՀԴՄ կտրոններ են տրամադրվել:

29.07.2015 թ-ին ժամը 11:40-ին հարկային տեսուչ Արտաշես Մելքոնյանի կողմից ք.Երևան, Սևանի 5 հասցեում գործող «Ջի-էմ-Ջի Գրուպ» ՍՊԸ-ին պատկանող օֆիսային տարածքում կատարվել է պատվեր 105.000 դրամի չափով 3 հատ վարագույրի քիվ, որի դիմաց վճարվել է կանխավճար 50.000 դրամի չափով և գանձապահ Արմինե Մանուկյանի կողմից գումարը չի մուտքագրվել ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել: Ստուգման իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացվել են ծառայողական վկայականները և ստուգման հանձնարարագիրը՝ ծանոթացման: Ստուգմամբ պարզվել է, որ տնտեսվարող սուբյեկտը օֆիսային տարածքից ընդունում է կանխիկ գումարով պատվեր, սակայն տեղում ՀԴՄ տեղադրված չէ: Արդյունքում «Ջի-էմ-Ջի Գրուպ» ՍՊԸ-ի կողմից խախտվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջը: Ղեկավարվելով «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի և «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետի դրույթներով կիրառվել է տուգանք՝ գումարով 300.000 դրամի չափով:

Ընկերության բողոքում բերված փաստարկների վերաբերյալ, որ վարչական ակտ ընդունելուն ուղղված վարչական մարմնի գործունեությունը պետք է իրականացվեր 30-օրյա ժամկետում, սակայն տվյալ դեպքում հանձնարարագիրն ընկերությանը հանձնվել և ստուգման ակտը կազմվել է օրենքով նախատեսված ժամկետի ավարտից հետո 42-րդ օրը, նշվեց հետևյալը:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն. «Առանձին տեսակի վարչական վարույթների

առանձնահատկությունները սահմանվում են օրենքներով և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով»:

Նույն օրենքի 46-րդ հոդվածի համաձայն. «1. Վարչական վարույթի առավելագույն ժամկետը 30 օր է: Օրենքով կարող են սահմանվել հատուկ՝ 30 օրից կարճ կամ ավելի երկար ժամկետներ»:

Իր հերթին, «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի համաձայն. «Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում կամ օտարերկրյա պետություններում գրանցված և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործունեություն իրականացնող առևտրային կամ ոչ առևտրային կազմակերպություններում, հիմնարկներում (այդ թվում՝ օտարերկրյա իրավաբանական անձի), իրավաբանական անձի մասնաճյուղում կամ ներկայացուցչությունում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերի (այսուհետ՝ տնտեսավարող սուբյեկտներ) գործունեության ստուգումների և ուսումնասիրությունների կազմակերպման և անցկացման հետ կապված հարաբերությունները, ինչպես նաև սահմանում է դրանց իրականացման միասնական կարգը»:

Քննարկվող դեպքում ստուգման ժամկետների և ստուգման արդյունքների ամփոփման վերաբերյալ հարցերը, մասնավորապես՝ ստուգման հանձնարարագիրը հրապարակվելու, այն տնտեսավարող սուբյեկտին ներկայացվելու, ստուգման փաստացի տևողության, ակտի նախագծի, վերջնական ակտի կազմման և կողմին ներկայացվելու ժամկետները, հստակ սահմանված են «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքով:

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն արձանագրեց, որ ստուգումն իրականացվել և Ակտը կազմվել է «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված ժամկետների պահպանմամբ:

Ինչ վերաբերվում է բողոքում մատնանշված ՀՀ վճարել դատարանի 30.04.2009 թ-ի որոշմանը (այսուհետ՝ Որոշում), ապա հարկ է նշել, որ այն կայացվել է 2008 թ-ին կազմված ստուգման ակտի վերաբերյալ, և տվյալ դեպքում անհրաժեշտ է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ նշված ակտը կազմելուն հաջարդող տարիների ընթացքում «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի «Ստուգման արդյունքների ամփոփումը» հոդվածը ենթարկվել է էական փոփոխության: Մասնավորապես, մինչև վերջնական ակտի կազմելը սահմանվել է ակտի նախագծի կազմման և դրա վերաբերյալ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից առարկություններ ներկայացվելու նոր ընթացակարգ, որը Որոշման կայացման ընթացքում նախատեսված չի եղել: Այսինքն, Որոշման մեջ ստուգման ժամկետների և ստուգման արդյունքների ամփոփման վերաբերյալ բերված մեկնաբանությունները, ըստ էության, քննարկվող դեպքում կիրառելի չեն:

Նիստի ընթացքում ընկերության ներկայացուցիչները նշեցին, որ ստուգումն իրականացվել է էրեբունու <Տ թվով երեք պաշտոնատար անձանց կողմից, սակայն Ակտը ստորագրել է միայն մեկը:

Այս կապակցությամբ հարկ է նշել, որ Ակտում նշված անձինք՝ Ա.Մկրտչյանը և Ա.Շահմուրադյանը, փաստացի մասնակցել են ստուգման գործընթացին, սակայն Ակտը կազմելու պահին գտնվել են արձակուրդում, հիմք՝ ՀՀ ՖՆ Էրեբունու <Տ պետի 23.07.2015 թ-ի թիվ 159 և 31.07.2015 թ-ի թիվ 165 հրամանները: Այսինքն, Ակտը չստորագրվել

պայմանավորված է եղել բացառապես նշված պաշտոնատար անձանց արձակուրդում գտնվելու հանգամանքով:

Ակտով արձանագրված խախտման կապակցությամբ հարկ է նշել, որ քննարկվող դեպքում ընկերության օֆիսային տարածքում արձանագրվել է վճարված կանխավճարի դիմաց ՀԴՄ-ի բացակայության պատճառով ՀԴՄ կտրոն չտրամադրվելու փաստ: Սակայն, նշված խախտման համար պատասխանատվության միջոցը կիրառելիս հաշվի չի առնվել այն հանգամանքը, որ ընկերությունը հանդիսանում է ավելացված արժեքի հարկ վճարող: Մասնավորապես, ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 05.09.2013 թ-ի թիվ 968-Ն որոշման 1-ին մասի 1-ին կետի ա) ենթակետի դրույթներով, ընկերությունն ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվելու պայմաններում պարտավոր էր ներդնել նոր սերնդի ՀԴՄ:

«Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն. «Սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի «դ» կետով սահմանված՝ համապատասխան ժամկետից հետո հսկիչ-դրամարկղային մեքենայի միջոցով օրվա ընթացքում իրականացված դրամական հաշվարկների հանրագումարի վերաբերյալ ցանցային կապուղիների միջոցով տեղեկության ուղարկումն իրականացնող մեքենա չկիրառելու կամ հսկիչ-դրամարկղային մեքենային միացվող համապատասխան սարք չտեղադրելու համար կազմակերպությունը կամ անհատ ձեռնարկատերը նախազգուշացվում է»:

Տվյալ դեպքում, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ մեկ տարվա ընթացքում, Ակտով արձանագրված խախտումն ընկերության կողմից կատարվել է առաջին անգամ (չի կրկնվել), հետևապես Ակտով պատասխանատվության տեսակը պետք է սահմանվեր ոչ թե տուգանք՝ 300.000 դրամի չափով, այլ՝ նախազգուշացում:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Չ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ Էրեբունու ՀՏ 07.08.2015 թ-ի թիվ 5104067 ակտի 1-ին կետով կիրառված պատասխանատվությունը՝ 300.000 դրամի չափով տուգանք, փոխարինել նախազգուշացմամբ:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ